

Objective of the study: To develop a multifactorial approach to the assessment of well-being in dental patients with temporomandibular disorders, based on evidence from the specialized literature and the authors' own materials.

Material and methods. An integrative analysis of the literature and the authors' own clinical observations regarding the state of well-being in patients with temporomandibular disorders was performed. On this basis, a multifactorial assessment model was outlined, structured around six directions: (1) the pattern of manifestation of psychosomatic indicators; (2) the intensity of well-being factors and their deviation from normality; (3) the dynamics of changes over time, either spontaneous or treatment-related; (4) the severity of expression of the identified factors; (5) the association between well-being, clinical manifestations, and concomitant pathology; and (6) adaptive potential and stress resistance.

Results. The proposed approach highlighted the multidimensional nature of well-being in patients with temporomandibular disorders and the usefulness of distinguishing six major factors of analysis. These factors allow the assessment of the spectrum of manifestations, the degree of deviation from normality, the dynamics of evolution, the level of severity, and the variability of associations between well-being and the clinical expression of the disease. The model also emphasizes the importance of adaptive potential and stress resistance in interpreting the individual characteristics of the patient.

Conclusions: The assessment of well-being represents an important indicator in the complex characterization of patients with temporomandibular disorders. The proposed multifactorial approach may contribute to personalized diagnosis and the individualization of treatment strategies.

Keywords: well-being, temporomandibular disorders, multifactorial approach, personalized diagnosis, stress resistance.

EFICIENȚA CHESTIONARELOR DE AUTOEVALUARE CA INSTRUMENT DE DIAGNOSTIC PREZUMTIV ÎN DIAGNOSTICAREA BRUXISMULUI

Botezatu Ana-Maria, studentă, Facultatea de stomatologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Uncuța Diana, dr. hab. șt. med., conf. univ., șef catedră, Catedra de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja”, USMF „Nicolae Testemițanu”

Bordeniuc Gheorghe, dr. șt. med., asist. univ., Catedra de stomatologie interdisciplinară și reabilitare orală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Cheptanaru Olga, dr. șt. med., conf.univ., Catedra de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja”, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Bruxismul reprezintă o parafuncție manifestată prin scrâșnirea sau încheștarea involuntară a dinților. Prevalența ridicată la adulți este estimată la 22–30 % pentru forma diurnă și 8–16 % pentru cea nocturnă. Deoarece diagnosticul definitiv necesită echipamente specializate, identificarea precoce a pacienților cu risc prin metode non-invazive este esențială în practica stomatologică.

Scopul lucrării. Evaluarea eficienței chestionarelor de autoevaluare ca instrument de diagnostic prezumtiv, pentru a determina probabilitatea prezenței bruxismului și pentru stabilirea necesității direcționării pacientului către metode de investigație aprofundate (electromiografie sau bruxchecker).

Material și metode. Studiul a fost realizat prin analiza literaturii de specialitate recente din baze de date medicale PubMed, Google Scholar și Biblioteca Națională a Republicii Moldova. S-a urmărit corelația dintre simptomatologia raportată subiectiv de pacient și prezența semnelor clinice obiective observate în timpul examenului intraoral.

Rezultate. Distribuția scorurilor indică predominanța categoriei de risc moderat, care reprezintă 53% din participanți. Categoria de risc ridicat include 30% dintre subiecți, evidențiind o proporție semnificativă de pacienți cu probabilitate crescută de bruxism, ce necesită investigații suplimentare. Categoria de risc scăzut a fost identificată la 27% dintre pacienți, reprezentând cea mai redusă pondere. În baza datelor obținute s-a

demonstrat că utilizarea unui chestionar standardizat permite identificarea unei probabilități ridicate de bruxism în aproximativ 75% din cazurile de examinare primară. S-a demonstrat că răspunsurile pozitive la întrebările privind oboseala musculară și istoricul de scrâșnire sunt predictorii puternici ai bruxismului.

Concluzii Implementarea chestionarelor în examinarea inițială reprezintă o metodă rapidă de evaluare. Acestea constituie puntea necesară între suspiciunea clinică și diagnosticul, facilitând managementul bruxismului și prevenind uzura structurilor dentare prin intervenție timpurie.

Cuvinte-cheie: bruxism; chestionar standardizat; diagnostic prezumtiv

THE EFFICIENCY OF SELF-ASSESSMENT QUESTIONNAIRES AS A PRESUMPTIVE DIAGNOSTIC TOOL IN BRUXISM

Botezatu Ana-Maria, Student, Faculty of stomatology, „Nicolae Testemițanu” SUMPh

Uncuța Diana, PhD, ScD, assoc. prof., Head of department, Department of dental propaedeutics „Pavel Godoroja”, „Nicolae Testemițanu” SUMPh

Bordeniuc Gheorghe, PhD, assist. prof., Department of Interdisciplinary dentistry and oral rehabilitation, „Nicolae Testemițanu” SUMPh

Cheptanaru Olga, PhD, assoc. prof., Department of dental propaedeutics „Pavel Godoroja”, „Nicolae Testemițanu” SUMPh

Background. Bruxism is a parafunctional activity manifested by involuntary grinding or clenching of the teeth. Its prevalence in adults is estimated at 22–30% for awake bruxism and 8–16% for sleep bruxism. Since definitive diagnosis requires specialized equipment, early identification of at-risk patients through non-invasive methods is essential.

Objective of the study. To evaluate the effectiveness of self-assessment questionnaires as a presumptive diagnostic tool in determining the likelihood of bruxism and establishing the need to refer patients for further investigations (electromyography or BruxChecker).

Material and methods. This study reviewed scientific literature from medical databases such as PubMed, Google Scholar, and the National Library of the Republic of Moldova. The relationship between subjective symptoms and objective signs identified at the intraoral examination was analyzed.

Results. The distribution of scores indicates a predominance of the moderate-risk category, accounting for 53% of participants. The high-risk category includes 30% of subjects, highlighting a significant proportion of patients with an increased probability of bruxism who require additional investigations. The low-risk category was identified in 27% of patients, representing the smallest proportion. Based on the obtained data, the use of a standardized questionnaire allows the identification of a high probability of bruxism in approximately 75% of primary examination cases. Positive responses regarding muscle fatigue and a history of grinding were shown to be strong predictors of bruxism.

Conclusions. The implementation of questionnaires in the initial examination represents a rapid and reliable method. They serve as a necessary bridge between clinical suspicion and diagnosis, facilitating bruxism management and preventing toothwear through early intervention.

Keywords. bruxism; standardized questionnaire; presumptive diagnosis

CARACTERIZAREA MORFOMETRICĂ BAZATĂ PE DATE A DINȚILOR POSTERIORI ÎN OCLUZIE FIZIOLOGICĂ: FLUX DE LUCRU DIGITAL DIRECT VS. INDIRECT.

Bujor Xenia, rezidentă, Facultatea de stomatologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Postolachi Alexandru, dr. st. med., conf. univ., Catedra de stomatologie ortopedică „Iarion Postolachi”, USMF „Nicolae Testemițanu”